

Vindharpen barnehage
Harald Sæverudsv.5
5239 Rådal

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
Akersgata 44
0032 Oslo

Høringsnotat ang.nytt finansieringssystem for ikkekommunale barnehager i en rammefinansiert sektor.

Styret i Vindharpenbarnehage stiller seg bak høringsuttalelsen til Private barnehages landsforbund.

Se vedlagt skriv.

Bergen 18.06.2010

For styret i Vindharpen barnehage

Grunde Brulad
styreleder

Private Barnehagers Landsforbunds synspunkter på forslag til nytt finansieringssystem

Private Barnehagers Landsforbund (PBL) er opptatt av reell likebehandling, kvalitet og at offentlige midler skal benyttes på en slik måte at samfunnet kan være stolte av bruken. Forslaget til nytt finansieringssystem støtter ikke disse målene og er etter PBLs mening heller ikke et enklere system, noe en samlet barnehagesektor har etterspurt.

1. Forskrift om likeverdig behandling

Regjeringens forslag er en trussel mot hele opptrappingen mot 100 prosent reell likebehandling, som Stortinget vedtok i juni 2009. Fire elementer i forslaget til forskrift som er særlig problematisk for private barnehager.

- *«Kommunale barnehager med særskilt høye kostnader til ordinær drift kan holdes utenfor tilskuddsgrunnlaget.» (§ 2d)*

Slike unntaksbestemmelser bidrar ikke til effektiv penge- og ressursbruk og bør i størst mulig grad unngås. PBLs holdning er at dersom barnehager skal kunne holdes utenfor, må dette gjelde for både private og kommunale barnehager. Dog ikke uten klare presiseringer og kriterier med hensyn til hva som skal anses å være «særskilt høye kostnader», slik at bestemmelsen bidrar til å styrke likebehandling i samsvar med intensjonen.

- *«Satsene (tilskudd til kapital) skal fastsettes i tilknytning til kommunens årsbudsjett ut fra gjennomsnittlige kapitalkostnader i tilsvarende kommunale barnehager» (§ 6)*

Forslaget fremstår som så problematisk at PBL ikke kan akseptere det slik det ligger i dag. Bruk av gjennomsnittlige kapitalkostnader vil i særlig grad ramme de mange private barnehagene som er etablert i løpet av de siste fem årene; barnehager som har hjulpet regjeringen med siste etappe av utbyggingen. Mange av disse vil trolig få store økonomiske utfordringer, i alle fall i en overgangsperiode, når kapitaltilskudd beregnes ut fra et gjennomsnitt.

- *«Kommuner der regnskapene over en treårsperiode viser at kostnadene til ordinær drift i de kommunale barnehagene er vesentlig større enn bevilgningene i årsbudsjettene, må øke tilskuddsgrunnlaget til de ikke-kommunale barnehagene tilsvarende.» (§ 9)*

Forslaget fremstår som så problematisk at PBL ikke kan akseptere det slik det ligger i dag. Det kan ikke være slik at kommuner som velger budsjettoverskridelser skal, over år, tjene på det. Det er i alle tilfeller urimelig at dette skal gå ut over barn, ansatte og foreldre i private barnehager. Likebehandlingen må derfor gjelde innenfor det enkelte budsjett-/regnskapsår. Det må derfor på plass en sikringsbestemmelse som tvinger kommunene til å etterberegne likebehandlingen *hvert år* når endelig regnskap legges frem.

- *«Barnehageeier som i løpet av året mottar høyere tilskudd enn den har krav på, må enten tilbakebetale et tilsvarende beløp eller få trukket fra beløpet ved senere eller neste års utbetaling av tilskudd.» (§ 11)*

Dersom barnehageeier mottar høyere tilskudd enn den har krav på fordi barnehagen selv har gitt feil opplysninger, er denne reguleringen uproblematisk. Hvis dette også

gjelder tilbakebetaling i tilfeller der en kommune har begått feil, gir bestemmelsen klart dårligere vern enn det forvaltningslovens bestemmelser gjør i dag. PBL legger til grunn at kommunene har tilstrekkelig kompetanse til å håndtere det finansieringsansvaret de nå får, og at det ikke trengs spesialregler for å beskytte kommunene mot egne feil. Etter PBLs syn bør det ikke være behov for presiseringer utover de som ligger i forvaltningsloven.

2. Ny § 14a om uttak av verdier med tilhørende forskrift

PBL mener det er rimelig med en form for regulering av utbytte i en sektor med høy andel offentlig finansiering. Det offentliges subsidiering av barnehageplasser faller imidlertid inn under regelverket for statsstøtte, regulert gjennom EU-lovgivningen. Den som yter statsstøtte plikter å påse at eventuell overkompensasjon tilbakebetales, slik det er krav om i dag.

PBL mener regelverket som regjeringen nå foreslår er vesentlig strengere enn statsstøtteregelverket i EU-lovgivningen. Den strenge reguleringen kan gjøre det uinteressant å investere i bransjen, med de følger det kan få for fremtidig utbygging, nytenking og innovasjon.

PBL mener derfor at eventuelt nytt regelverk på området må knyttes opp mot EU-lovgivningen.

PBL mener videre at det er avgjørende for barn, foreldre/foresatte, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig at driften av barnehager er effektiv og at de verdier som er i barnehagene ivaretas på en best mulig måte. Det vil sikre utvikling, mangfold, kvalitet og fortsatt stort tilfredshet med sektoren.

Forslaget om ny § 14a om uttak verdier fra sektoren, vil ha motsatt effekt. Forslaget legger opp til at det vil lønne seg å bruke opp alle midler hvert år. Dette vil være kostnadsdrivende og hindre konkurranse.

PBL mener at en regulering av dette er unødvendig og at forslaget av den grunn bør trekkes.

Skal en sikre at midler til barnehager brukes mest mulig effektivt, må det legges inn kvalitetskrav, man må ha gode rapporteringer på disse og gjøre dette kjent for foreldrene. De som ikke leverer innenfor de kvalitetskrav som stilles, må få trekk i sine tilskudd.

Forslag om at kommunen kan kreve tilbake barnehagens verdier ved opphør eller salg vil få dyptgående og negative konsekvenser for hele sektoren. Dette vil ramme alle typer barnehager, fra ideelle stiftelser til kommersielle aktører. Forslaget er etter PBLs syn meget radikalt og bryter med grunnleggende rettsregler.

Dette vil være konsekvenser av departementets radikale forslag til ny § 14a med forskrift:

- Kvaliteten i sektoren vil bli vanskelig å opprettholde
- Systemet vil være kostnadsdrivende
- Reguleringen vil medføre uheldige tilpasninger
- Konkurransen i bransjen vil bli svekket

I en rammefinansiert sektor vil det være kommunene som økonomisk taper aller mest på at dette skjer, fordi utviklingen må gå ut over både barnehager og andre tilbud fra kommunen.